

ikke med rimelighed stille spørgsmålstegn ved landene i det sydlige Afrikas behov for at sikre sig et minimum af beskyttelse mod den sydafrikanske militærmaskine under apartheid-styret.

Militærudgifter udgør dog stadig en belastning af mange udviklingslandes offentlige budgetter. Danmark har derfor gennem årene arbejdet aktivt for, at der skabes en bedre balance mellem udviklingslandes udgifter til militær og investeringer i de sociale sektorer. Både i FN og i dialogen med de danske programsamarbejdslande lægges vægt på, at der gøres en markant indsats for at bringe udviklingslandenes militærudgifter på et rimeligt niveau.

I begrundelsen for spørgsmålet henvises specifikt til militærudgifterne i Indien. Indien er verdens næststørste nation, og landet er absolut en regional stormagt, der siden uafhængigheden har været inddraget i 3 krige mod Pakistan og 1 krig mod Kina. Navnlig forholdet til Kina giver anledning til megen sikkerhedspolitisk bekymring i Indien. 2,45 pct. af det indiske bruttonationalproduktet går til forsvaret. Til sammenligning kan det oplyses, at Danmarks forsvarsudgifter udgør 1,73 pct. af bruttonationalproduktet, efter gennem mange år at have ligget på ca. 2 pct. Den indiske regering anvender 20 pct. af statsbudgetterne til social udvikling. Indien finansierer selv 95 pct. af udviklingsbudgettet.

Indien har en befolkning på næsten en milliard mennesker, hvoraf 400 millioner lever under fattigdomsgrænsen. Efter en alvorlig økonomisk krise i begyndelsen af 1990'erne har Indien igennem de sidste fem år opnået en gennemsnitlig årlig vækst i BNI på knap 6 pct., men hidtil har Indiens økonomiske fremgang kun i begrænset omfang direkte forbedret forholdene for den fattige del af befolkningen. Den danske bistand, der udgør under en halv pct. af det samlede budget, har primært til formål at bistå de indiske myndigheder med at udvikle ideer og metoder til aktivt at forbedre levevilkårene for den fattigste del af befolkningen. Den danske bistand gennemføres i et begrænset antal af de fattigere indiske provinser, men effekten er mangedoblet ved, at den indiske regering i en række tilfælde har overtaget de anvendte fremgangsmåder og selv finansierer gennemførelsen i andre provinser.

Spm. nr. S 171

Til ministeren for udviklingsbistand (15/4 98) af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvad der er gjort for at sikre, at Danida's udviklingsprojekter ikke virker konkurrenceforvridende på de naboregioner, der ikke er omfattet af bistanden, og hvordan og i hvilket omfang hensyntagen til konkurrenceforvridning/samhandel indgår i vurderingen af de enkelte projekter?«

Begrundelse

Mozambique er placeret på østkysten af Afrikas kyst. Fiskeri er derfor naturlig nok landets vigtigste eksporterhverv. Men i lighed med andre afrikanske kystnationer er fiskernes udstyr utidssvarende. Med henblik på at modernisere fiskerisektoren afsatte Danida derfor 66,5 mio. kr. i 1996 til fordeling over en fem-årig periode. En så markant kapitaltilførsel til en region med et BNI på 80 US\$ pr. indbygger vil utvivlsomt medføre konkurrenceforskydninger med risiko for, at eksport af de problemer, som programmet netop sigter på at løse.

Svar (27/4 98)

Ministeren for udviklingsbistand (Poul Nielson):

På linje med f.eks. Danmarks tidligere egnsudviklingspolitik eller EU's regionale- og strukturfonde kan udviklingsbistand teoretisk set selvfølgelig siges at have en konkurrenceforvridende effekt. Hensigten med støtten er at bringe et fattigt uland – eller en region i EU – ind i en udviklingsproces, hvor betingelserne for at kunne konkurrere med andre er til stede. Dermed vil det på længere sigt være muligt at få bugt med fattigdommen og mindske afhængigheden af bistand. Størstedelen af den danske ulandsbistand ydes som bidrag til modtagerlandets regerings forsøg på at tilvejebringe de nødvendige rammer for øget økonomisk vækst. Det kan eksempelvis være forbedring af veje og energiforsyning, højnelse af uddannelsesniveauet og forbedret sundhed. I de tilfælde, hvor den danske bistand har til hensigt at forbedre konkurrenceevnen i den private sektor, ydes bistanden til det pågældende lands finansmini-